

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pojdimo 1. septembra v zlato Prago!

Ko se je proti koncu lanskega leta slovesno odprlo česko narodno gledališče v staroslavni prestolnici českíh kraljev, v zlati materi Pragi, udeležila se je te za česki narod in ves slovanski svet preznamenite slavnosti tudi deputacija slovenska. Prav bratovski, s pravo slovansko gostoljubnostjo je sprejela to deputacijo Praga, caput regni, in po vseh českíh novinah je bilo brati, da bi večje radosti ne bili mogli zasvedočiti starim politíčnim zaveznikom svojim, nego da so se udeležili njegovega domačega veselja o trenutku, ki je v kulturnem oziru neprecenljene vrednosti za bodočnost českega naroda. Sam dr. L. Rieger, splošno priznani voditelj naroda, dejal je po napitnici, katero je pri slavnostnem banketu izpregovoril zastopnik Slovencev, da se nadeja, da bode bratovska vez mej obema narodoma ostala v vsi bodočnosti neporušena in da bodeta oba zložno delovala v izpolnitev one velike naloge, katera pripada Slovanstvu v naši državi.

Od tedaj je preteklo nekoliko mesecev. Narodno gledališče je videl malo da ne že vsak zaveden Čeh. Gledališki vlaki so privažali drug za drugim obiskovalce gledališča s Českega, Moravskega in iz Šlezije in Praga je sprejemala z veliko radostjo potnike k svetišču narodnih Modric, kajti ta potovanja so bila najboljši dokaz narodne zavednosti.

Pa tudi ostali slovanski svet je spoznal, kako so Čehi veljavnost njegovo poveljali v obeh vse omikane Evrope, postavivši si s prostovoljnimi darovi, ki so se nabrali mej narodom, tedaj brez pripomoči države, veličastni hram dramske umetnosti. Dokaz temu je novinarstvo slovansko, katero je tako rekoč jednomiselno slavilo že omenjeno odprtje narodnega gledališča; dokaz temu so mnogoštevilni brzoglavni pozdravi, ki so v slavnostnih dnevih dohajali odboru iz vse obširne domovine slovanske od Triglava do Urala in od sredozemskega morja do Balta.

Danes, ko imamo tako izvrstna občila, ni se nam tudi potreba zadovoljevati s takimi izrazi platonске ljubezni; danes lahko dejanski dokažemo, da so vse one izjave izvirale iz srca. Zato so se pa res mej raznimi narodi slovanskimi začeli snovati posebni zabavni vlaki do zlate Prage, da bi z mnogoštevilnim obiskom v českem narodnem gledališču zasvedočili marljivost in neustrašnemu narodu ob Labi, Vltavi in Moravi slovansko solidarnost. Tak poseben vlak odide iz Zagreba dne 3. avgusta; iz Ljubljane pa, kakor je razvidno iz oklica dotičnega odbora, dne 1. septembra.

Na ta poslednji gledališki vlak opozarjamo vse rodoljube slovenske. Iz programa o potovanju, ki ga je priobčil te dni odbor, vidi se, da še nikdar ni bilo prilike, ogledati si za tako neznaten denar toliko sveta, toliko znamenitih mest in zgodovinsko znanih krajev, kakor sedaj. Dunaj, prvostolnica cesarstva, mesto, kateremu z ozirom na veličanstvo krasoto njegovega Ringa ni več vrstnika na svetu; Brno, avstrijski Manchester in glavno mesto moravskih Čehov z zgodovinskim, vsled svojega nekedanjega namena in pomena še vedno grozo buječim Špilberkom in konečno — Prago, zlato mater Prago, pričo nekedanje slave, omike in moči českega naroda, po svoji legi in mnogih prekrasno ohranjenih zgodovinskih stavbah najznamenitejše mesto v naši državi; Prago, katero je tako naudušeno opeval slavní Jan Kolár in katera je srcu vsakega Slovana postala mila in draga že zato, ker je iz nje izšlo vse slovansko gibanje, katero je v današnjih dneh tako

mogočno in znamenito — vse to si bodo potniki ogledali natančno in temeljito. Kar bi bilo že jedino s tem mogli potniki razširiti svetovne nazore, kateri še doslej neso imeli jednake prilike, ni nam treba poudarjati.

Toda še drugih uzrokov, zaradi katerih želimo, da bi se domoljubi slovanski vseh stanov in iz vseh dežel udeležili gledališnega vlaka v prav obilnem številu. Jeden uzrok smo že prej naveli, ta namreč: da pokažemo s tem dejanski svojo ljubezen do bratov naših, občudovanje za njihove uspehe in solidarnost slovansko. Nikjer ni v slovanskem svetu med dvema narodoma bilo tako živega občevanja, kakor med nami in Čehi. V prvi dobi našega narodnega preporoda, takrat, ko je še mogel reči Palacký, da bi českega naroda ne bilo več, ko bi se nad njim in njegovimi maloštevilnimi prijatelji in somišljeniki podrla hiša, v kateri so se zbirali, občevali so že tedaj še redki rodoljubi naši s českimi slovstveniki; ko se je začelo ustavno življenje, borili so se naši parlamentarci vselej v jedni vrsti in pod isto zastavo s parlamentarci českimi; na narodnogospodarskem in prosvetnem polju smo bili vedno mi, ki smo se ravnali po izkušnjah in svetih severnih naših bratov. Ta razmera pa je čisto naravna, kajti jednak imamo položaj. Slovenci in Čehi, obema nam je domovina na najbolje nevarnih točkah v dotiki z brezozirnim in skrajno sebičnim Nemcem. Razlika je le ta, da smo Slovenci v primeri s številom českega naroda mnogo slabejši. Zato smo se pa do njega obračali tudi vedno, kakor mlajši, neizkušeni brat, do starejšega, odraslega, izkušenega. Zato tedaj imamo Slovenci dosti uzroka, da z mnogoštevilnim obiskom v središču českega naroda, zadostimo bratovski svoji dolžnosti in za bodočnost ponovimo in utrdimo ono vez, katera je oba naroda vezala doslej.

Drugič je gledališki vlak važen tudi z narodnogospodarskega stališča. Ko se bodo Slovenci peljali po rodovitnih ravninah moravskih in poleg vabljivih brdin českíh mimo uzorno obdelanega polja, mnogoštevilnih tovarov, cvetočih vasij in napredujočih mest; ko bodo videli blaginjo, katera vlada povsod po Českem in Moravskem in katera ima svoj izvor v marljivosti in ustrajnosti; ko se bodo konečno na lastne oči prepričali o zavednosti in politíški probujenosti českega naroda, tedaj bodo še le izpredvideli, koliko je še treba storiti pri nas, da vsaj nekoliko dohitimo svoje česke brate in nabrali si bodo iz autopsije neprecenjenih izkušenj za bodoče svoje delovanje. Vidni uspehi českíh rodoljubov pa bodo gotovo ugodno uplivali na njihovo delavnost in ustrajnost in tako bode potovanje k svetišču dramske Modrice česke tudi v tem oziru znamenito delo v življenju našega naroda. In tretjič bodo spoznali naši potniki, ko zagledajo veličastno poslopje, kateremu na čelu stoje z mogočnimi zlatimi črkami zapisane besede: „Národ sobě“; ko bodo videli razne prosvete in omike posvečene zavode, katere so ustanovili Čehi sami s prostovoljnimi med narodom nabranimi doneski; kako jako daleč, kako nedosežno daleč so Čehi pred nami v narodni požrtovalnosti. Spoznali bodo da pri nas, kjer se nismo nadejati pomoči od države, če si pred svetom osvetlimo lice v prosvetnem oziru, ni zadosti, ako kdo zatrjuje le svoje rodoljubje, temveč, da ga je treba dokazati tudi dejanski. Česka požrtovalnost bodi nam v vzgled!

Na noge tedaj rojaki! Vi vsi, katerim dopušča čas in sredstva, peljite se dne 1. septembra v Prago, da zasvedočite sijajno pred vsem svetom slovansko

svojo solidarnost s českim narodom, da dokažete bratovsko svojo ljubezen do njega in da se prepričate o velikem in splošnem njegovem napredku. Posebno vi duhovniki, profesorji, učitelji in uradniki, ne opustite ugodne prilike, da vidite prvostolnico cesarstva, obrtno Brno in zlato Prago, vsak agituj za obilno udeležbo! Geslo bodi vsem: dne 1. septembra v Prago!

Trgovska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Glede zadrug, katere naj bi se v posamičnih okrajih ustanovile, se priporoča naslednji načrt:

1. Gostilničarji, točarji vina in piva, točarji žganja, restavrantje, kavarnarji, hóteli, najemni vozniki in prepeljevalci naj bi imeli:
 - a) za davčni okraj Postojina in Bistrica po jedno zadrugo, potem za davčna okraja Senožeče in Vipavo vkup jedno zadrugo;
 - b) Kočevje jedno zadrugo, Velike Lašice in Ribnica vkup jedno zadrugo;
 - c) Krško in Kostanjevica vkup, potem Mokronog in Radeče vkup jedno zadrugo;
 - d) Kranj jedno zadrugo, Loka in Trzin vkup jedno zadrugo;
 - e) Ljubljanska okolica, Vrhnika, Litija, Zatičina, Idrija, Lož, Logatec po jedno zadrugo;
 - f) Kranjska Gora in Radovljica vkup jedno zadrugo;
 - g) Rudolfovo jedno zadrugo, Žužemberk in Trebnje vkup jedno zadrugo;
 - h) Brdo in Kamnik po jedno zadrugo;
 - i) Metlika in Črnomelj vkup jedno zadrugo.

2. Mlinarji in žagarji naj bi imeli v vsakem politíčnem okraju po jedno zadrugo in sicer zaradi pičlega števila pomožnih delavcev in gledé na to, da so navadno z mlini združene žage, torej ni lahko možno ta dva sicer različna obrta ločiti.
3. Čevljarski obrt naj bi imel za politíčen okraj Kranj jedno zadrugo;
4. Ravno tako naj bi imeli kovači, žebjarji, ključavničarji, kleparji, kotlarji, pasarji, kolarji, urarji, puškarji, izdelovalci decimalnih tehnic, in sicer za politíčen okraj Postojina, Ljubljansko okolico, Kranj in Radovljico po jedno zadrugo.
5. Dalje naj bi imeli lončarji, potem peki in medeninarji jedno zadrugo za politíčen okraj Kamnik.
6. Drugi rokodelski in dopuščani obrti naj bi imeli vkup jedno zadrugo s posebnim ozirom na število obrtvalcev ali za vsak politíčen ali za davčni okraj posebe ali za več davčnih okrajev vkup.

7. Pri trgovskih obrtih bi bilo primerno, da se za vsak politíčen okraj ustanovi jedna zadruga, ali da se izloči mala trgovina in da bi ti mali trgovci imeli za se svojo zadrugo.

Ker vender obrtni zakon daje najširše koncesije, kar se tiče krajevnega obsega zadrugiškega okraja, kakor tudi kar se tiče združevanja obrtnih vrst v skupine, naj bi se pred vsem oziralo na želje obrtvalcev v zborničnem okraju in to tem bolj, ker ima zbornica izreči svoje mnenje le po zaslišanju obrtvalcev. Da bi mogla to po zakonu ji dano nalogo izvršiti, naj bi se obrnila do c. kr. okrajnih glavarstev, naznanivši jim te razmere, da bi ta pozvala obrtvalce, da izreko svoje nazore in želje o ustanovitvi zadrug, oziroma združevanju v skupine.

Da se lažje sestavijo skupine, izdelala se je razredba obrtov, katera naj se ob enem c. kr. okrajnim glavarstvom dopošlje.

Če bi se zadruge ustanovile v zmislu prej omenjenih predlogov 1 do všt. 7, bi se pokazale, za čas, ko se je izdelal izpisek obstoječih obrtov naslednje številke:

ad 1. Gostilničarjev itd. ad a) je: v Postojini 127, v Bistrici 104, v Senožečah in Vipavi 115; ad b) v Kočevji 237, v Velikih Laščah in Ribnici 190; ad c) v Krškem in v Kostanjevici 230, v Mokronogu in Radečah 197; ad d) v Kranji 189, v Loki in Trzinu 225; ad e) v Ljubljanski okolici 498, na Vrhniki 151, v Litiji 161, v Zatičini 134, v Idriji 108, v Loži 91, v Logateci 161; ad f) v Kranjski Gori in Radovljici 203; ad g) v Rudolfovem 207, v Žužemberku in Trebnjem 174; ad h) na Brdu 144, v Kamniku 252; ad i) v Metliki in v Črnomlju 190

ad 2. Žage in mlini in sicer: Politični okraj: Postojina 216; Kočevje 217, Krško 236, Kranj 255, Ljubljanska okolica 260, Litija 167, Logatec 268, Radovljica 129, Rudolfovo 209, Kamnik 218, Črnomelj 78.

ad 3. Čevljarjev je v političnem okraji: Kranj 75.

ad 4. Kovačev itd. je v političnem okraji: Postojina 88, Ljubljanska okolica 84, Radovljica 134.

ad 5. Lončarjev je v političnem okraji: Kamnik 65, pekovi in medeninarjev v tem okraji 70.

ad 6. Drugi rokodelski in dopuščani obrti kažejo v naslednjih političnih okrajih take številke: Postojina 269, Kočevje 328, Krško 181, Kranj 208, Ljubljanska okolica 279, Litija 170, Logatec 279, Radovljica 267, Rudolfovo 210, Kamnik 259, Črnomelj 140, in na razne davčne okraje se tako-le razdelijo: Postojina 100, Bistrica 53, Senožeče 40, Vipava 76, vkup 269. — Kočevje 147, Velike Lašče, Ribnica 127, vkup 328. — Krško 76, Kostanjevica 44, Mokronog 37, Radeče 24, vkup 181. — Loka 75, Kranj 104, Trzin 29, vkup 208. — Ljubljanska okolica 208, Vrhnika 71, vkup 279. — Litija 110, Zatičina 60, vkup 170. — Idrija 80, Lož 66, Logatec 133, vkup 279. — Kranjska Gora 43, Radovljica 224, vkup 267. — Rudolfovo 140, Žužemberk 72, Trebnje 18, vkup 210. — Brdo 39, Kamnik 220, vkup 259. — Metlika 83, Črnomelj 57, vkup 140.

ad 7. Za trgovinske obrte se kažejo naslednja števila za politične okraje: Postojina 234, Kočevje 261, Krško 119, Kranj 350, Ljubljanska okolica 293, Litija 136, Logatec 342, Radovljica 177, Rudolfovo 146, Kamnik 247, Črnomelj 65.

Konečno se še omenja, da se uloge c. kr. okrajnih glavarstev v Radovljici, Rudolfovem in Kamniku rešijo z ozirom na pričujoča načela zaradi tega v posebnih poročilih, ker v teh ulogah omenjene razmere, oziroma želje obrtvalcev dopuščajo izjemo od postavljenega pravila.

Odsek torej stavi predlog:

Zbornica izvoli naj potrditi to poročilo in naslednjo razredbo obrtov. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 4. avgusta.

Volilno gibanje za **deželne zbornice** se vedno traja, kajti ta mesec bodo volitve na Koroškem in Štirskem in Zgornjeavstrijskem. Na Koroškem bodo volitve, 8. 13. in 19.; na Štajerskem 19. 21. in 26.; na Zgornjeavstrijskem pa 25. za kmetijske občine, 30. t. m. za mesta, za veleposestvo pa še le 3. septembra. Poleg občinskih volitev bode več popolninskih volitev za kranjski in češki deželni zbor. V lavantinske doline na Koroškem v Wolfsberškem okraji je pri volitvi volilnih mož iz 84 izvoljenih 73 kmetov, ki so večinoma konservativnega mišljenja. Zato je upati, da v tem volilnem okraji prodre konservativec. Da je položaj za liberalce neugoden, kaže tudi to, da so letos ustanovili po vseh volilnih okrajih tako mnogobrojne volilne odbore in jih še vedno pomnožujejo. Ko ne bi čutili, da se ljudstvo od njih obrača, ne trebalo bi tako velikanškega agitacijskega aparata.

Obravnave v vojnem ministerstvu, da se zopet ustanovi **Josipova akademija** za izobraženje vojaških zdravnikov so že končane. Da bode akademija zadostovala svojemu namenu, nastavili se bodo za vse predmete odlične učne moči iz vojaških in civilnih zdravnikov. Profesorje bode imenoval cesar na predlog vojnega ministerstva in bodo imeli iste pravice in prednosti, kakor vseučilišni profesorji. Dobivali pa ne bodo niti koležijskih, niti rigoroznih, niti promocijskih taks. Poveljnik šole bode kak generalni štabnik, ali pa kak štabni nadzdravnik I. razreda, ter bode neposredno podrejen voj-

nemu ministerstvu. Administrativne in računske zadeve zavrača bode pa opravljal eden stotnik in eden računovodja. Vsako leto mislijo vsprejeti v šolo petdeset dijakov, tako da jih bode v vseh letnikih s prištetiimi doktoranti tri sto. Dijaki se bodo ločili v take, ki se bodo na erarične in take, ki se bodo na svoje stroške izobraževali. Imeli bodo skupno stanovanje, hrano, brezplačni pouk in bodo uniformirani kakor v drugih vojaških šolah. Ko dobe stopinjo doktorja vsega zdravilstva, bodo popolnoma adjustirani, preskrbljeni s potrebnimi učnimi knjigami in instrumenti, imenovani nadzdravniki stalne vojske s pravico do avanzovanja. Zavezati se bodo pa morali, deset let ostati v vojaški zdravniški službi. Učni načrt bode b'izu tak, kakor je na medicinski fakulteti na vseučiliščih, samo da bodo letni izpiti, da bode vojskino vodstvo imelo pregled o napredku njih učenja. Prvi trije letniki akademije se bodo otvorili v oktobru prihodnjega leta.

Ogerski naučni minister izdal je ukaz, da učitelji na saksonskih konfesionalnih srednjih šolah na Sedmograškem smejo še prihodnjih deset let napraviti državne izpite v nemščini.

Vnanje države.

Kakor se iz Carigrada javlja je **turški** veliki vezir Said paša z ozirom na mnoge zločinske napade v Carigradu in drugih velikih mestih zaukazal, da naj se vsi teh zločinov sumni takaj zapró brez oziroma na narodnost.

Holandška zbornica je z 97 proti 3 glasom vsprejela načrt, ki imenuje kraljico za regentino v slučaju maloletnosti kraljice naslednice.

Na **Angleškem** vedno bolj prodira mnenje, da se sedanje kolonije ne bodo mogle obdržati ako se jim ne da večje avtonomije. 29. m. m. bil je v Londonu shod zastopnikov vseh znamenitejših angleških kolonij, angleških državljanov in veljavnih mož obeh strank. Na tem shodu se je sklenilo, delati na to, da se uvede nekaka federacija mej Anglijo in njenimi kolonijami.

Egiptovska konferenca se je v soboto razšla, ne da bi bila dosegla mej velelastni kako sporazumljenje. Kaj da je prav za prav uzrok tako naglemu razhodu še prav dobro ne vemo. Gotovo je pa mnogo k temu pripomogla Bismarckova Angliji sovražna politika. Nemški poslanik je v predzadnjih dveh sejah sprožil zdravstveno vprašanje v Egiptu. S tem je Nemčija hotela Angliji delati le zadrege. Ravno tako je Nemčija povsod podpirala tudi francoske zahteve nasproti Angliji. In Francija se je trdovratno upirala vsem angleškim željem, ko je videla, da jo podpira Nemčija in vse njene zaveznice. V soboto je francoski poslanik predložil novi predlog, in izjavil ob njem, da več kakor zahteva ta predlog, Francija odjenjati ne more. Ta predlog zahteva, da se tudi nastavi eden nemški, jeden ruski in jeden turški zastopnik pri blagajnici egiptovskega dolga, in da le jednoglasno sme ponižati kupone za 1/2 odstotka. Granville je na to izjavil, da Anglija ne more vsprejeti tega predloga in odložil konferenco na nedoločni čas. Konferenca je bila zbrana 36 dni in je imela osem sej. Po konferenčni seji se je v soboto sklical angleški ministerski svet, da je to stvar pretresaval. Zvečer je pa že Gladstone v spodnji zbornici izjavil, da se je konferenca razbila, in ž njo tudi angleško-francosko sporazumljenje, vsled česar se je vsaka vlast pribobila svobodno akcijo.

Brazilijska zbornica se je razpustila, ker je zavrgla vladni načrt o pospeševanju odprave robstva.

Dopisi.

Od Istrsko-kranjske meje 1. avgusta.

[Izv. dop.] (O notranjskem kandidatu.) S čistimi pojmovi stopili bodejo Notranjci na volišče in upamo, da bode nadvladalo načelo, ne osoba. Moglo bi se g. dr. Zarnika zagovarjati nasproti njegovim nekdanjim somišljenikom, ki si pri zadevajo spodkopati — njega? ne, — njegova načela! Nasproti temu, kar se mu očita, da ni storil, moglo bi se kazati na ono, kar je plod tudi njegovega prizadevanja. Vsekako pa je v tem slučaju vredno, orožje zamenjati in konstatovati, da bi bilo za slovenski narod koristnejše, ako bi bili „le-nobo pasli“ taki možje, ki si domišljajo imeti patent za kretanje političnega voza, in bi bili tako narodu prihranili škodo, katero ima vsled novega političnega recepta. S podvojeno marljivostjo more tako spreten mož, kakor je g. dr. Zarnik (kar mu tudi nasprotniki priznavajo), narodu še mnogo koristiti.

A, kakor omenjeno, načelo treba da zmaga. Glasovitih 600 gld. dalo je samo povod, da narod reši načelno vprašanje: ali kranjska ali slovenska politika. Da g. dr. Zarnik dosledno zastopa naš slovenski program, je jasno; a da so se temu programu izneverili njegovi sedanji nasprotniki in se postavili na kranjsko, ali recimo kranjsko-slovensko stališče, je tudi istina, da-si tajé. Kaj pa so Kranjci brez družih Slovencev? Kaj Slovenci brez ostalih Slovanov? Mali

del, ki se ne bi mogel uspešno braniti proti močnim narodnim nasprotnikom.

Taaffejev program bil je jako lep, pravičen i dostojen ministerskega predsednika takrat, ko ga je razvil. A od besede do dejanja je tudi korak, na katerega pa, bi reči, grof Taaffe ni mislil. Zato pa nikakor ni umestno, da svoje brate iz vida puste Kranjci, ako bi bili tudi v istini že dosegli vse ono, kar neso. Treba primerjati kranjsko vlado s štajersko, koroško, primorsko in Dunajsko, kranjsko politiko s slovensko! Dunajska vlada ne sme poznati samo kranjskih Slovencev in kranjski Slovenci, ki so v boljem položaji, nego mi, ne samo sebe. To moramo priporočati vsi nekranjski Slovenci, ki smo izročeni na milost in nemilost brezmejnemu nasilstvu. Nesreča je za nas, da smo razdeljeni v toliko dežel. K tej pritaknimo še drugo. Mesto slovenske udomači naj se v Slovincih deželna politika in — naše prizadevanje je zama. Osamljeni nekranjski Slovenci potopili se bodemo v valovih tujstva, a tudi Kranjcem ne bodejo koristile najvažnejše pridobitve. Prišel bode čas, ko jih bode zadeja jednaka usoda. Vseh skupaj nas ni preveč, a samih Kranjcev je mnogo premalo! Deželna politika, to je slovenska Abilova peta. Spoznali so jo Nemci in Italijani prej, nego mi. Zato so si prizadevali, odtujiti Kranjca Štajercu, Istranu Kranjcu itd. Se zdaj si prizadevajo. Naši Irredenti dosledno imenujejo inteligentne Hrvaté in Slovence „Cranzi“ in hočejo s tem imenom, katerega najbolj zaničljivo izgovarjajo, hujskati priprosti národ. In svojim grobokopom naj bi slovenski narod pomagal z deželno politiko?! —

Da nekdanji radikalni Vseslovenci tirajo kranjsko in neslovensko politiko, to dokazali so sami v mnogih slučajih. Po naših glasilih bil je dostikrat narod opozorjen na to počenjanje, a ne vselej. Mi istrski Slovenci n. p. smo s posebnim zadovoljstvom čitali v vseh naših časnikih priznanje vrlemu in jedinemu našemu zagovorniku dr. Viteziću o priliki, ko je v državnem zboru temeljito razložil naše razmere in, ne kot c. kr. uradnik nego kot zastopnik naroda vladi odkrito povedal, da njeni organi v Istri ne delajo v smislu vladinega programa. Nekateri listi prinesli so celi govor. A v glasilu „kranjskih Slovencev“ iskali smo zaman vsaj kake razprave o tem govoru. Devet vrstic privoščilo mu je v političnem pregledu. Bolj, nego krivice, ki jih moramo slovanski Istrani prenašati, zanimalo je takrat g. Šukljeja volilno pravo na Angležkem, s katerim je hotel dokazati potrebo potrpežljivosti (tisučletna potrpežljivost mu ne zadostuje), severno-česko-nemški radikalizem, katerega je počastil z uvodnim člankom neplodna domača polemika zaradi Ljubljanskega mestnega zbora itd. Ako mu je pri tako „važnem“ gradivu manjkalo prostora za Istro, izpustil naj bi bil — Šenka, o katerem je tudi obširno poročal. A stvar ima drugo lice. Bivši neodvisni radikalno-slovenski g. Šuklje navdušil bi se bil za dr. Vitezića. Odvisno-kranjski g. Šuklje tega ni mogel storiti. — — — Dr. Vitezić bil je pred kratkim umirovljen. —

Mi, ki tu trpimo, natanjko a z žalostjo opazujemo, kako v narodno stranko zabijajo novo zagozdo baš one mlade moči, v katere smo stavili svoje nade deloma še prej. Prepričani smo, da taka jednostransko-odvisna politika ne more koristiti Slovincem. Upamo tedaj, da bode obsojena baš od zavodnih naših sosedov na Notranjskem. Položaj je tak, da na družega kandidata ni misliti, nego baš na g. dr. Zarnika.

Iz Litije 2. avgusta. [Izv. dop.] Mislim, da so Vam dopisi iz Litije, kateri se že nekaj časa vedno okolu vodnjaka sučejo, nekoliko dolgočasni zde, zato Vam pišem zdaj nekaj, kar bi Vas utegnulo bolj zanimati. — V Vašem cenjenem listu dne 31. julija smo brali, da so nekateri c. kr. uradniki in nekaj gospic iz Litije napravili izlet v Mudijo (Galleneegg) in pri tej priliki glasovito nemško pesen: „Die Wacht am Rhein“ zapeli. Da so se temu početju Zagorjani čudili, ni nič čudnega; ali kakošno bi bilo še le njihovo strmenje, ko bi v Litijo prišli in že ob sedmej uri zjutraj to sladkodonečo pesen čuli. Pri nas bi to pesen že vrabci lahko prepevali, ko bi le malo več sluha imeli, kajti popeva se tako pogosto, da bo narodna postala, ako pojde, tako dalje. Pošten človek bi se čudom čudil takemu dejanju, ko bi se na lastno uho ne prepričal, da je resnica. Tako daleč morda vender še nismo prišli, da bi naši nemčurji imeli bistro Savo za nemško reko Reno! Posebno rade pa to pesen prepevajo neke gospice plavičarke — a pardon! — hrasta-

vičarske, pa ne iz nemškega „rajha“, ker poznamo jih že od rojstva. Žalibože! da tudi take osebe, katere cesarju služijo, rade svoje strune napno in navdušene kriče: „Fest steht und treu die Wacht am Rhein“!

Gospod urednik! kako tedaj sodite, ali more kaj takega slovensko uho v slovenskem kraju tako hladnokrvno poslušati, da ne bi človek zameril nauku „najnovejšega dnevnika“, ki nam svetuje nemčurja pri miru pustiti, naj dela, kar koli hoče. V začetku sem si mislil ravnati po tem nauku, zdaj pa mi ni več mogoče, ker to presega vse meje in zato Vam malo potožim. Vsakemu zvestemu avstrijskemu državljanu je dolžnost, tako početje zavračati in kot tak si štejem v čast, da grajam ta prestop nekatereh prelahkomislečih. Upam, da ne bo zaman.

Iz Šmarja pri Jelšah 31. julija. [Izv. dop.] Dokler se ni vedelo, da je zidar Zamola namenjen c. kr. sodn. pristava Wagner-ja tožiti zato, ker ga je iz gostilne vrgel, je bilo o tej stvari povsod, mej prijatelji in neprijatelji njegovimi jednako govorjenje. Odkar se pa sliši, da je pristav tožen, raznaša se vest, da je ta gospod zidarja Zamola samo pri roki iz gostilne peljal! S tem se hoče stvari drugačno oblikovati, kakor ga je imela poprej. Nam, ki nismo škodoželjni, bi bilo prav, če bi bila resnična poslednja vest. Pri sodnijski preiskavi se bode gotovo resnica pokazala. To upamo tem bolj, ker vemo, da sodnijski pristav, ki ima sam soditi o pravici in krivici, ne more drugače, kakor resnico govoriti, na dalje se pa zanašamo tudi na poštenost priča. — Čudimo se pa značaju tistih oseb, ki so prej pravile, da je Wagner Zamola iz gostilne vrgel, zdaj pa trdijo, da ga je samo pri roki iz gostilne peljal. Če bode poslednje dokazano in Wagner zatožbe nekrivim spoznan, služimo mu z imeni teh neznačajnikov.

Mi pa obžalujemo, naj stoji stvar kakor hoče, ker spoštljivost uradnikov škodo trpi.

Iz Rudolfovega 27. julija. [Izv. dop.] (Žalostne naše razmere). Kakor Vam je že znano, naseliti mislile so se tukaj šolske sestre in oskrbovati tukajšnjo dekliško šolo, pod tem pogojem, da jim mestni zbor letno podporo dovoli.

Mestni zastop obljubil je po jako burni debati na predlog gospod profesorja Poljanca šolskim sestram letno podporo v znesku več sto goldinarjev. A le pod tem pogojem, če se bo s slovenskim učnim jezikom poučevalo, kateri pogoj se pa od strani šolskih sester baje zaradi nezmožnosti slovenščine vsprejeti ni mogel.

Ker se torej šolskim sestram in njih protektorju gosp. proštu Urhu ni posrečilo tukaj nemško propagando delati, naselile se bodo, kakor sem ravnokar zvedel v bližnji Šmiheljski občini in bode ondu javno dekliško šolo ustanovile.

Da pa bode most do Adrije že preje gotov biva g. profesor Stanger, „Obmann der Rudolfswerter Ortsgruppe des deutschen Schulvereines in spe“, po končanem šolskem letu izredno še zdaj tukaj, nabira tude, agituje v zmislu „šulferajna“ in ima neki od znanega Weitlofa že pismeno obljubo v žepu, da je več tisoč goldinarjev za nemško dekliško šolo v Rudolfovem, koja se ima še v tem letu pod streho spraviti (sic!), dovoljenih. — Nemec bi rekel: „zwei Fliegen auf einen Schlag“. — Zares lepe avspicije za bodočnost.

A dve nemški šoli ne zadostujeta jim in zato pričeti se ima s pomemčevanjem že v prav nežni otročji starosti in sklenili so ustanoviti tudi „Kindergarten“, v kojem se bode Novomeška deca še bolj popačila, nego je že — po nemški namreč — in dela tudi v to jako gibčni gospod profesor z vso vstrajnostjo.

Visoko vlado, oziroma c. kr. deželni šolski svet si usojam in z menoj ogromna večina tukajšnjega prebivalstva uljudno vprašati, so li take nesramne agitacije c. kr. profesorju dovoljene, in kaj meni ona ukreniti, da se bode temu privandranemu rogoviležu peroti pristrigle?

Tu gospod deželni poslanec za dolensko mesto imate polje, po taci rogoviležih rajši dan za dnevom svoj novinarski meč vihite, mesto da domačine — naše gore liste z blatom ometavate, našega vrlega „Sokola“ za narodno probujenje dozda najbolj zaslužno društvo nezaslišano in neopravičeno grdite, celo zasobne stvari na dan spravljate. Pri taci, kakor tudi pri Ljubljanskih v kazini „Wacht am Rhein“ in „das deutsche Lied“ pojočih ljudeh bode rajši angažovani. Do sedaj se ne vem spominjati, da bi bili v vašem listu katerokrat taci čut vsa-

cega zvestega Avstrijca žalečih škandalov omenili, še manj pa obsodili. — Sploh Vam pa zagotavljam, kakor poznam mnenje tukajšnih rodoljubov, da ne dobite več pet narodnih glasov in vas bode pri zopetnji kandidaturi vaš protikandidat vrgel, kakor ste dolgi in široki.

Drugi udarec za naše mestice je slabi obisk tukajšnje gimnazije. Mimo od „Slov. Naroda“ že 16. t. m. navedenega uzroka zakrivil je slabi obisk najbolj vodja te gimnazije g. Fischer, ki leta 1883 ni hotel več Štajercev vsprejeti, kateri so se pa pač v Ljubljani in Zagrebu vsprejeli, kateri dijake iz stanovanja v stanovanje goni in jih na ta način prav nepotrebno bega, sploh same take kozolce preobrača, da s tem dijake v druge gimnazije podi.

Gospod profesor Stanger mu vrlo sekundira in se je pri letošnjem sklepu šolskega leta četrtošolcem naprej zagrozil, da jih bo v peti šoli metal, vsled koje grožnje bo 8 četrtošolcev gimnazijo ostavilo; ker mi ni znan obseg te grožnje hočem vam isto kakor hitro jo zvem „ad verbum“ citirati.

Meni se vidi, da tema dvema gospodoma slovenska tukajšnja gimnazija preseda in da delujeta na to, da bi se zgornja gimnazija tukaj opustila in v nemško Kočevje preselila, kar se pa jima ne bode posrečilo, ker je splošno znano, da so Kočevci le za „handeln“, kakor čifuti in imajo za učenje slabe glave.

Tudi tukaj lahko g. poslanec, ud deželnega šolskega sveta kaj ukrenete.

Jeden največjih udarcev v novjšem času zadal se nam pa je od tiste železniške „enquête“, ki je zborovala v Ljubljani in pri kojej je mnenje prevladalo, da se dolenski železnica po prvotnem načrtu zgraditi in speljati ne dá in da sti se ozki železniški progi Krško-Rudolfovo ali pa Rakek-Rudolfovo predlagali.

S tem se je popolnem naš državni poslanec gosp. grof Margheri, koji je v državnem zboru vse stranke, še celo dra. Herbst et consortes v tej zadevi na svoji strani imel, desavouiral in njegova beseda omajala.

S tem predlogom se je le Kočevcem koristilo, kajti iz dobrega vira zvedel sem, da je na Dunaji neka močna nemška dvorna stranka, ki na to dela, da se zgradi železnica od Rakeka čez Kočevje na Črnomelj, da se vsled te železnice nemški živeli okrepi in nas ostale Dolence-Slovence popolnem uniči.

Ti veleslavna enketa delala si torej le našim nasprotnikom v roke in je mnenje, ki je pri tebi prevladalo, namreč mnenje, da Magjari za dolensko železnico zavzeti neso, popolnem napačno, kajti minister Tisza ravno nasprotno želi progo od Karlovca čez Dolensko v Ljubljano, ker on predobro vé, da obstoji na Dunaji ista dvorna stranka in so mu namere te nemške stranke, pri kojej je tudi jeden konservativnih kranjskih poslancev — germanizovanje namreč, dobro znano.

Ogri so hitro Hrvatske pretečo nevarnost uvideli in so g. vitezu Savinscheggu dovolili, da sme progo od Karlovca do Kolpe trasirati in bi v zameno za Žumberk gotovo vse dovolili.

Od ogerske strani ni nobene zapreke in je le na našem ministerstvu ležeče in na naših poslancih, da se dolenska železnica od Karlovca do Ljubljane izpelje, za koje progo se je tudi naš državni poslanec potegoval.

Dolžnost te enkete bi bila, potegniti se tudi za to progo, ne pa po nepotrebem gosp. grofa Margherija desavouirati, kajti, le v slogi utegnemo doseči železnico, naj bode že po Krškej ali pa Temeniškej dolini.

Od tebe pa, „Slovenski Narod“, pričakujem, da bodeš tudi ti še kako o železnici spregovoril, tu imaš priložnost, se za nas potezati, vse politične nesmisli razkriti, g. Šukljeja z njegovim lističem na stran potisniti in mu ne pustiti imena, da ima le on sam general-privilegij, se za Dolence, posebno pa za Belokranjce potegavati in brigati.]

Žalostne so tudi razmere pri našem mestnem zastopu. Gospod župan, preobložen s posli in opravi, pusti prav za prav samo dvema odbornikoma vladati, od kojih jeden radi svoje sebičnosti, drugi pa radi svojih čudnih nazorov, s katerimi pa vedno in vedno prodreti hoče pri meščanih priljubljena nesta.

Moja današnja naloga ne bo, njiju ravnanje z mestnimi smetmi, s cestnim kamenjem (šuto), smešno govoričenje jednega pri nekej stavbeni komisiji v „Leopoldstadtu“ itd. opisati, ker imam

vedno še upanje, da bode ta gospoda uvidela, da tako ne more naprej biti in da le nemčurjem v roke delata, koji se zdaj na tihem smehljajo in za prihodnji volilni boj orožje brusijo.

Ako bi pa navzlic temu dobrohotnemu opominu še pri starem ostalo, bil bi primoran, govoriti še odločneje in še bolj en detail, da se za časa odpravi, kar je škodljivega, da slabi nasledki ne bodo učinkovali na bodoče volitve.

Moj namen je zgolj rodoljuben in upam, da še ni prepozno. Torej na delo gospodje, ki ste že v odboru; dela je še dovolj; v prvi vrsti treba dekliško šolo uravnati, ulice, ki so take, da si človek lahko noge polomi makadamizirati, stopnice proti Kandiji popraviti strankam urno postreči in ne tako, kakor se s posestnikom hiš. št. 37 godi, da se na dve s petdeset krajc. kolekovani ponižni prošnji, v kojih je prosil, da se sosedu ukaže kanal iz njegovega hleva, oziroma stranišča izpeljati, dozda nič pozitivnega ukrenilo ni.

Vsa sosedova gnojnica izteka se v hlev posestnika hiš. št. 37 in sicer v novjšem času v tako močnem odtoku, da posestnikova krava vedno v sosedove gnojnici stoji, — kar bi se imelo že iz sanitarnih uzrokov in to zdaj — pri pretečej koleri tembolj odstraniti.

Gospodje pa, ki se zadnja leta vsemu javnemu življenju odtegujete, imate zmožnosti, ste radi gmotnega stanja neodvisni, pri meščanih priljubljeni in ker ste že toliko za sveto narodno reč žrtvovali, — žrtujte še svoj prosti čas mestnim zadevam in če se vas bode zopet pred volitvami vprašalo, hočete li vsprejeti kandidature, ne odgovorite več tako odločen „ne“, kakor ste pred zadnjo volitvijo storili. — Hvalo vam bo za to vedela zdanja narodna stranka in še poznejši rod.

Jedno veselo poročilo vam imam javiti in to je, da se „Narodni dom“ še precej pridno doziduje, akoravno sem slišal, da bi se stavba še hitreje izvršiti dala, ko ne bi mizar zadrževal; vender bode ista najpozneje do polovice oktobra dovršena.

A tudi pri stavbi „Narodnega doma“ moglo bi se kritikovati, ker se brez pravega načrta zida.

„Narodni dom“ bode neki tri uhode imel in sicer: glavni uhod, uhod z vrta in uhod na strani, direktno v prvo nadstropje. Slednji je nepotreben in se bi lahko mesto tega uhoda na istem mestu garderobna soba za dame in pri igrab za igralce priredila, katere bode inače manjkalo.

Še veliko kritikovanja bi imel in to radi majhnih in v kot postavljenih vrat, v drugem nadstropji o stenah v dvorani, za katere naj bi se ne gledalo na par stotin opek itd., a tudi tukaj izrekam nado, da bode gospodje tem nedostatkom v pravem času v okom prišli in se bo „Narodni dom“ tako zgradil, da bode Novomeščani lahko ponosni nanj.

V to in preje navedeno pa kličem vrlim narodnjakom na delo in živeli!

Domače stvari.

— (Deželni predsednik baron Winkler) vrnil se je z brzovlakom včeraj dopoldne ob 11. uri v Ljubljano in prevzel vodstvo kranjske deželne vlade.

— (Deželni zbor kranjski) bode sklican prve dni septembra. Vsled rastočih potreb ljudskega šolstva je prisiljen dež. odbor nasvetovati deželnemu zboru, da se sedanja normalna šolska priklada poviša od 18 na 20 odstotkov.

— (Deželni odbor kranjski) je sklenil obrniti se do deželnega šolskega sveta, da naj uredi učni načrt gledé nemščine na večrazrednih šolah s slovenskim učnim jezikom ravno tako, kakor bodo odslej urejene Ljubljanske ljudske šole.

— (K volitvam na Štajerskem.) Namestništvo štajersko je odločilo, kakor se brzojavlja iz Gradca v N. Fr. Pr. da so slovenski kmetje, kateri imajo zemljišča v mestnem Ptujem okraji, tudi v mestu volilci, zato pa ta mestni okraj utegnejo pri volitvah v deželni zbor zgubiti nemški liberalci.

— (Od sv. Barbare v Haložah) se nam piše v 3. dan t. m.: Kot volilna moža izvoljena soglasno velečestita gospoda Božidar Raič župnik in državni poslanec, in Martin Meško kaplan.

— (Veselica) pri Koslerji, katero je včeraj priredila Šišenska čitalnica kot obletnico lanskil slavnostnih dni, izpala je jako dobro v vseh točkah prav bogatega in zanimljivega programa, in občinstva bilo je tolko, da bode vrla Šišenska čitalnica gotovo tudi z gmotnim izidom zadovoljna. Zbori

Šišenskih pevcev, godba domačega pešpolka, posebno pa deklamacija gospice Zorove izzvali so veliko pohvale in rokopleskanja in ko je godba zasvirala cesarsko pesen, zaorili so po vsem vrtu navdušeni patrijotični klici. Še pozno v noč bil je vrt poln ljudij, kateri so se radovali lepe zabave in prijetnega dne.

— (Premeščenje in imenovanje.) Gosp. Matej Kobal, pristav pri c. kr. okr. sodnji v Logatci prestavljen je vsled lastne prošnje na Krško, avskultant dr. Martin Travnar pa je imenovan sodnijskim pristavom v Logatci.

— (Priatelj „Sokola“) in kegljanja sploh opozorujemo, da bode kegljanje na dobitke, ki ga je priredilo društvo „Sokol“ na kegljišči čitalnične restavracije, trajalo samo še 12 dni. Bogati dobitki v znesku 28 cekinov in namen kegljanja za praznovanje petindvajsetletnice obstanka „Sokola“ naj bodo poved, da se bode zadnjih 12 dni še prav prav pridno kegljalo. Dosedaj kegljalo se je 2000 serij.

— (Vojaštvo.) Danes dopoldne prišla sta v Ljubljano dva eskadrona ulancev od hrvatskega polka št. 12, ki biva v Celovci. Ta dva eskadrona udeležita se vojaških vaj, ki se začne 6. t. m. okoli Ljubljane in trajajo do 23. t. m., ko odrine vse vojaštvo k velikim vajam na Gorenjsko. Domači pešpolk št. 17 odšel je danes zjutraj v Velče, kjer ostane v bivouacu čez noč, jutri zjutraj pa prične veliko vajo proti Ljubljani.

— (Zabava na čast v Prago potujočim Hrvatom.) Zagrebško pevsko društvo „Kolo“ prispě z več sto Hrvati iz raznih hrvatskih pokrajin potujoč v Prago, ponedeljek dné 4. avgusta ob 1/2 10. uri dopoldne na Dunaj. Na južnem kolodvoru zberejo se o imenovanem uri deputacije raznih slovanskih društev na Dunaji, na čelu njim deputacija slovanskega pevskega društva. Slednje priredi ponedeljek zvečer v dvoranah „zur Stadt Wien“ (VIII. Langegasse 15) slavnosten večer na čast hrvatskim gostom. Prisustvovali bodo zastopniki raznih slovanskih društev na Dunaji. Slovansko pevsko društvo hoče prirediti vse, kar bode Hrvatom omililo njih bivanje med Dunajskimi Slovani.

— (Konfiskacija) — a ne „Slovenskega Naroda“ ampak nezrelih jabelk vršila se je zadnjo soboto. Prodajalka je zabavljala dotičnemu mestnemu organu, ki je konfiskacijo izvrševal in zaradi tega se bode seznanila pri c. kr. delegirani sodnji s paragrafom, na katerega podlagi se predolgi jezik pristriže.

— (Gorelo) je v petek ob 1/2 10. uri dopoldne v Črni Vasi in hiša posestnika Jankoviča pogorela je do tal. Prostovoljna požarna bramba Ljubljanska ni dobila nikakega naznanila.

— (Nesreča.) V soboto zvečer zvrnila se je pri zidu gostilne Nr. 1 naslonena „truga“ na 6letnega sina nekega kovača in ga poškodovala tako močno, da je ob 10. uri zvečer v bolnici umrl.

— (Možnar) 70 kil težak razletel se je včeraj v Bizaviku, ko so o priliki blagoslovenja streljali. Razletel se je na osem koscev, a k sreči ni nikogar poškodoval.

— (Cecilijansko društvo) Goriške nadškofije ima v ponedeljek 25 t. m. svoj občni zbor. Ob 9 1/2 uri dopoldne bode slovesna sv. maša v farni cerkvi sv. Ignacija, potem v centralnem semeišči zborovanje, obsegajoče nagovor podpredsednika, poročili tajnika in blagajnika, poučni govor, volitev predsednika in posamične nasvete. Zvečer je prosta zabava.

— (V Toplice na Dolenjskem) prišlo je do 31. julija 25 gospodov in 29 dam iz boljših stanov, 29 mož in 32 žensk kmetskega stanu in 59 prehodnih gostov.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Maribor 4. avgusta. Včeraj volilna shoda v Jarenini in Makolah sijajno vršila. Danes občini Karčevina in Sv. Peter izvolili 6 narodnjakov.

Celje 4. avgusta. Občina Celjska okolica danes volila volilne može. Narodni kandidatje dobili 66, nemški pa samo 5 glasov!

Velenje 4. avgusta. Pet narodnih volilnih mož izvoljenih. Volilcev ogromno število. Zmaga sijajna.

Razne vesti.

* (Najmanjši škarjice), katere so bile kedaj narejene, ima nožar v Londonu. Te so samo

3/10 palcev dolge in njihini škarjice nesti debelejši, nego konjska žima. Pa vsejedno so lično in umetno izdelane, nabrušene, se dobro odpirajo in zapirajo. Nožar hrani škarjice v igli, katere ušesa se odvijajo, in iglo ima v slonokosteni pušici s srebrnim okovom shranjeno.

* (Gospa s svinjskim rilcem.) V okolici Kijeveškega mesta se je baje naselila nedavno mlada in bogata gospica, katera pa nosi mesto nosu svinjski rilec. Ta bogatinka s svinjskim rilcem ponuja srce in roko tistemu, kateri bi jo hotel z ozirom na veliko premoženje (5 milijonov) za soprogo vzeti. Mlad mož, pravijo, bil je že pripravljen, ž njo se oženiti, a padel je pri pogledu svoje neveste v omedlevo. Neka gospa prav odločno trdi, da je gospico z rilcem sama že videla, samo da je imela obraz s pajčolanom pokrit. Vedno ima mnogo snubačev. Sedaj je došlo iz okolice mnogo njenih čestilcev ne ravno zaradi lepote mlade gospice, ampak zaradi velikega bogastva na ogled, in ženini po javnih sprehajališčih, neveste čakaje, mestne šetalec motijo in vznemirjajo. — Kdo se spominja jednake vesti, ki se je nekdanj širila po nemških listih pod naslovom: „Die Dame mit dem Todtenkopf“, ki je bila le proizvod prežive fantazije nekega časnika, kakor menda tudi predstojeca.

Narodne-gospodarske stvari.

Hmeljarjem.

Razglas. V prospeh vzajemnega prometa mej hmeljarji in kupčevalci je južnoštirsko hmeljarsko društvo uredilo, da bode v času, ko se hmelj obira, kakor tudi v času, v katerem se vršijo od občinskega zastopa v Žavci urejeni hmeljski sejmi, v Žavci v posebnej sobi stalna razstava nabranega in posušenega hmelja v izglelih (muštrih).

Na ta način je hmeljarju priložnost dana svoj posušeni hmelj v izglelih (muštrih) razstaviti; kupčevalcu se pa ta olajšava ponudi, da v tej sobi hitro in natanko poižve, kakšen je posušeni hmelj, koliko ga je, kje se hranuje in kdo ga prodaja.

P. n. hmeljarji se uljudno prosijo, da naj samo izglede (muštre) od že res nabranega in posušenega hmelja k razstavi pošljejo.

Izglede (muštri) naj se pošljejo južnoštirskemu hmeljarskemu društvu v Žavci; dotični hmeljarji naj tudi natanko povejo, koliko hmelja imajo in kje ga imajo; dobro je tudi, ako povejo, koliko ga cenijo.

Udi hmeljarskega društva plačajo za lastno predalo 50 kr., neudi pa 80 kr. na leto. Za manjše muštre se plača po 10, oziroma 20 kr. na leto.

Natančneje v tej zadevi pove društveni tajnik Petriček v Žavci.

Vsakoršnje želje in pritožbe naj se pa upošljejo naravnost podpisnemu predsedniku.

Grad Strausseneegg, dné 28. jul. 1884.

Za južnoštirsko hmeljarsko društvo:

Karl Haupt, A. Petriček,
predsednik. tajnik.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. junija	7. zjutraj	737.52 mm.	+17.0° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	736.60 mm.	+26.2° C	sl. jzh.	jas.	
	9. zvečer	738.70 mm.	+19.8° C	sl. jz.	jas.	
2. junija	7. zjutraj	739.92 mm.	+17.0° C	brezv.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	739.28 mm.	+27.7° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	739.97 mm.	+20.8° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala +21.3° in +21.8°, za 1.2° in 2.0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 2. avgusta t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	31
Rež,	5	53
Ječmen	4	39
Oves,	3	34
Ajda,	5	53
Proso,	6	50
Koruza,	5	60
Leča	8	—
Grah	8	—
Fizol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	32
Maslo, kilogram	—	92
Mast,	—	80
Špeh frišen	—	60
„ povenjen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	2 1/2	—
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	56
Svinjsko	—	68
Koštrunovo	—	38
Kokoš	—	42
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama,	1	69
Drva, trda, 4 kv. metre	7	50
„ mehka, „ „	4	80

Dunajska borza

dné 4. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld.	05	kr.
Srebrna renta	81	85	—
Zlata renta	103	25	—
5% marcna renta	96	15	—
Akcije narodne banke	863	—	—
Kreditne akcije	311	25	—
London	121	50	—
Srebro	—	—	—
Napol.	9	65	—
C. kr. cekini	5	74	—
Nemške marke	59	45	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	25	—
Ogrska zlata renta 6%	122	10	—
„ „ papirna renta 5%	92	20	—
„ „ „ „	89	—	—
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	25	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	50	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	179	—
Rudolfove srečke	10	19	—

Stara, renomirana

gostilna „Pri Slavcu“

v Cirknici

se daje pod prav ugodnimi pogoji v najem. Ko bi se pa dobil gotov kupec, je tudi na prodaj. — Na drobno se poižve pri Juriju Klančarju, posestniku v Goranjem Logatci. (478—2)

Št. 12.476. (484—1)

Razglas.

Opiraje se na §. 5 postave z dné 23. avgusta 1877 veljavne za vojvodino Kranjsko zastran obdelovanja Ljubljanskega mahu magistrat javno naznanja, da so imeniki volilcev I. skupine močvirskega glavnega odbora, katera skupina obsega močvirski okraj v katastralnih občinah Trnovo, Karlovško predmestje, Gradišče v Ljubljani in pa Štepanja vas v okolici Ljubljanske od dne 22 do vštete dne 30. avgusta t. l. v pisarni mestnega komisarijata razpoloženi za splošno pregledovanje. Ugovore zoper te imenike, bodi-si da je vanje vpisan kdo za volitev neopravičen, ali da je izpuščen kdo, ki ima volilno pravico, treba uložiti od dne 22. do vštete dne 30. avgusta t. l. pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 28. dan julija 1884.

Župan: Grasselli.

JOŽEF MIŠIČ,

puškar (474—3)

v Borovljah (Ferlach, Kärnten),

naznanja vsem lovecem in strelecem po Slovenskem, da izdeluje in prodaja vsakovrstne

puške,

vse dobro poskušene, po nizkih cenah.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzdni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Britannia“, 4200 ton, okolo 3. septembra.

„Germania“, 4200 „ — — — — —

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

V BRAZILJO — SANTOS itd.

Parnik „Teutonia“, 3400 ton, okolo 20. avgusta.

Pasaža — Vmesni krov 80 gld.

Potniki naj se obrnejo na

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalni agent. (480—2)

Železna

ročna vozila

in

kolesa za vozove

vsake vrste.

CARL MORGENSTERN & Comp.

Tovarna strojev za plinske vodne in tromblne naprave. (298—15)

Wien, Fünfhaus, Gaspasse 6.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.